

Nasr is fenomenaal in een symfonie van pijn en verdriet

THEATER

Een klein leven

Internationaal Theater Amsterdam

★★★★★

Steeds als je denkt: het kán niet erger, blijkt dat het wel degelijk erger kan. In Hanya Yanagihara's 'Een klein leven', dé literaire tearjerker van de eeuw, worden seksueel misbruik en de desastreuze gevolgen ervan als vuistslagen in de buik van de lezer geplaatst. De schrijfster, aanwezig tijdens de première bij Internationaal Theater Amsterdam, kan tevreden zijn met de theaterbewerking van haar boek, want in handen van regisseur Ivo van Hove is het een powerhouse van een stuk

geworden. De toneeltekst (Koen Tachelet) gaat met grote, soms te gekunstelde stappen door delen die in het boek ruim aandacht vragen: de vriendschap tussen vier jongemannen in arty-farty New York, hun dromen, ambities en liefdes. Voordeel van het skippen van de breedvoerigheid is dat de focus meer op het hoofdpersonage Jude (Ramsey Nasr) ligt. Jude's geheime verleden, waardoor hij ook fysieke beperkingen heeft, ontvouwt zich in flashbacks, waarin een zwarte schim (Hans Kesting) staat voor alle mannen die zich in zijn jeugd aan hem hebben vergrepen. Kesting speelt ze met een klinische precisie, manipulatief en gewelddadig – akelig dekt de lading

niet. Maar het is Nasr die als Jude de rol van zijn leven speelt en de mechanismes van seksueel misbruik door alle vezels van zijn lijf laat stromen. De gruwel, de eenzaamheid en de hunkering naar liefde: Nasr is fenomenaal. Van Hove regisseert op de zintuigen. We zien het bloed dat uit Jude's armen stroomt als hij, inmiddels topadvocaat, zijn gekwelde geest met scheermesjes lucht wil geven. We ruiken het ontsmettingsmiddel waarmee dat slagveld wordt opgedweild. We watertanden van de gerechten die Jude's mentor Harold (Steven van Watermeulen) in een keukentje bereidt en waarvan hij het publiek in hoopvolle huiselijkheid een vorkje mee laat prikken.

We weten wel beter. Het grootste drama is gelegen in het feit dat Jude's verleden hem niet ontvanke-lijk heeft gemaakt voor liefde, en voor het leven eigenlijk. Zijn vrienden JB en Malcolm (Majd Mardo en Mandela Wee Wee) worden wanhopig van zijn afstandelijkheid. De maatschappelijk werkster (Marieke Heebink), die in zijn jeugd de eerste persoon was die 'hem niet ver-raadde' maar wel doodging aan kanker, spookt als een goed geweten door de scènes heen. Het is pijnlijk te zien hoeveel moeite Jude heeft zich te geven aan zijn vriend Willem (Maarten Heijmans), met wie hij een liefdesrelatie begint. Hun seksscène is zó schrijnend dat het zeer doet; in de

Ramsey Nasr als Jude.
FOTO JAN VERSWEYVELD

arm van Jude die boven de bankleu-ning uit bungelt, ligt al zijn on-macht besloten. Van Hove maakt er een symfonie van pijn en verdriet van, inclusief strijke voor het podium. 'Ik ben verloren gegaan voor de wereld', zingt Jude. Het lied van Mahler gaat dwars door het hart. Maar melodra-matisch is het geen moment. **Alexander Hiskemuller**